

Ljudi se masovno žalili na trovanje pićem, a nije im ništa. Ovo je objašnjenje

Piše: Matea Čelebija
12:10, 10. studenoga 2023.

Podijeli 130

ZADNJIH nekoliko dana u fokusu događaja u Hrvatskoj su potencijalna trovanja gaziranim pićima. Svjedočimo sve većem broju ljudi koji se javljaju liječnicima zbog, kako kažu, bolova u grlu i jednjaku nakon pijenja gaziranih pića, naročito Coca-Cole i mineralne vode Römerquelle.

Trojica muškaraca u srijedu navečer javila su se u pulsku Opću bolnicu s tegobama nakon što su pet dana ranije pila gazirano piće. Pušteni su kući te im je dogovoren pregled kod otorinolaringologa, na kojemu je ustanovljeno da imaju virozu, što nam je potvrdila ravnateljica bolnice Irena Hršić.

Preko trideset ljudi od utorka, od kada je potvrđena vijest o trovanju muškaraca u jednom kafiću u Rijeci, javilo se u niz hrvatskih bolnica. Nekolicina njih zadržana je na daljnjem promatranju, dok su ostali pušteni kući.

U međuvremenu je Državni inspektorat izvijestio da je u uzorku iz Rijeke, gdje se otrovao mlađi čovjek i pritom zadobio teške ozljede sluznice, nalazila jaka lužina, odnosno sredstvo koje se koristi za čišćenje ili odmašćivanje. U ostalim analiziranim uzorcima nisu pronađene anomalije, a dio se još uvijek vještači.

Stručnjaci i nadležne institucije pozivaju na smirivanje panike koja se počela širiti u javnosti. Dodatnu sumnju i nemir među ljude unose informacije o zakašnjelim reakcijama upravo nadležnih institucija, ponajviše Državnog odvjetništva koje je prvi slučaj trovanja iz svibnja počelo istraživati tek nakon pet mjeseci.

>> U slučaju čovjeka koji je najteže otrovan napravljeni su ogromni propusti

Psihijatar: Neugodne emocije su glavni aktivator simptoma

Psihijatar Stipe Drmić kazao je u razgovoru za Index kako treba biti oprezan i pričekati konačne rezultate istrage. Upitali smo ga je li moguće da se u slučajevima u kojima se ljudi javljaju sa simptomima, a nije im ništa, zapravo radi o psihogenoj reakciji. Kazao nam je, da bi se to tvrdilo, prvenstveno treba isključiti svaki mogući organski uzrok. Nadalje, objašnjava kako su u povijesti poznati slučajevi masovne histerije.

“Naziv histerija dolazi od grčke riječi hystera za maternicu i stari Grci su smatrali da maternica šeta po tijelu te izaziva simptome i uglavnom se događala kod osoba ženskog spola. Današnji naziv za histeriju je disocijativni ili konverzivni poremećaj, a kao što ime sugerira, riječ je konverziji (pretvaranju) simptoma.

Nesvjesno se određeni psihološki konflikt preobraća u neki tjelesni simptom. Takav mehanizam spada u nezrele psihološke mehanizme obrane, pri čemu se neki neugodni emocionalni problem koji ugrožava osobu odvraća s tog fokusa na neki prihvatljiviji, manje zastrašujući tjelesni simptom.

Na taj način se čuva ego te osobe od zastrašujućih emocija. Neugodne emocije su glavni aktivator konverzivnih simptoma kod osoba koji imaju predispoziciju za takvo reagiranje, a među njima je svakako tjeskoba kao najmoćniji aktivator. Simptomi straha i tjeskobe su isti, samo tjeskoba dolazi iznutra osobe i ne zna čega se boji, dok je strah izvanjski i znamo što ga je izazvalo”, kazao nam je doktor.

Psihijatar Stipe Drmić; Foto: Lovro Domitrović/PIXSELL

Ako bi se, kaže naš sugovornik, nakon istrage utvrdilo da nije bilo organskog uzroka, moglo bi se govoriti o psihosomatskom reagiranju.

“Psihosomatika podrazumijeva utjecaj cjelokupnog ljudskog psihičkog života na tijelo. Psiha i tijelo nerazdvojni su i utječu jedno na drugo. Psihosomatske smetnje često nastaju kao odgovor na neki stresni događaj. Psihosomatski poremećaj trenutni je poremećaj pojedinih tjelesnih organa i sustava, u čijem nastanku glavnu ulogu imaju psihološki faktori, odnosno emocionalna stanja.

Najčešće psihosomatske reakcije su zapravo simptomi aktivacije autonomnog živčanog sustava. Ovakav proces razvijanja tjelesnih simptoma koji su ekspresija emocionalnih i mentalnih stanja nazivamo somatizacije”, kaže.

“Stvorila se atmosfera straha i pojačala anksioznost opće populacije”

Nastavno na aktualnu situaciju s trovanjem gaziranim pićem u Rijeci, naš sugovornik kaže da se stvorila atmosfera straha i pojačala anksioznost opće populacije, pri čemu je lako moguće da će neke anksiozne osobe crvenilo i peckanje grla u okviru prehlade protumačiti kao moguće trovanje. Kaže da se slična reakcija ljudi dogodila za vrijeme pandemije koronavirusa.

“Da bi netko reagirao psihosomatski, mora imati takvu konstituciju, psihološke mehanizme obrane koji tome pogoduju, dok pojačano izvještavanje medija i pozornost javnosti te netransparentnosti i zakašnjelo iznošenje informacija mogu utjecati na porast anksioznosti kod predisponiranih osoba.

Psihosomatski tip reagiranja je vrlo čest i stalno se događa. Kod kriznih situacija kakva je bila i pandemija koronavirusa, razna anksioznosti u društvu je bila značajno veća i veliki broj znanstvenih radova je potvrdio znatno veće brojke obolijevanja od svih poremećaja iz anksiozno-depresivnog spektra. I institucije i mediji imaju važnu ulogu u prevenciji i smanjenju osjećaja nesigurnosti i anksioznosti u općoj populaciji”, zaključuje psihijatar.

I Beroš poziva na zaustavljanje širenja straha

Ministar zdravstva Vili Beroš održao je jučer konferenciju za medije na kojoj je komentirao nalaze. I on je rekao da nema mjesta panici, s obzirom na to da je za sada pozitivan samo jedan uzorak.

“Nema razloga ni panici ni širenju straha. Dobili smo nalaz vještačenja u Centru Ivan Vučetić. Kao što sam i ranije govorio, sve institucije rade svoj posao, prate situaciju te transparentno obavještavaju javnost. Nije dobro nasjedati na lažne poruke, to doprinosi širenju panike i straha.

Zasad se čini da se radi samo o jednom dokazanom slučaju kemijske ozljede probavnog trakta i to uzrokovane određenom lužnatom tekućinom”, rekao je Beroš.

Naveo je i da muškarac iz Zagreba koji se žalio na tegobe nakon pijenja gaziranog pića, boluje od GERD sindroma čiji su najčešći simptomi žgaravica i vraćanje želučanog sadržaja u jednjak ili usnu šupljinu.

Djevojka iz Slunja inzistirala na detaljnom pregledu zbog trovanja. Liječnici utvrdili da joj nije ništa

Djevojka koja se u srijedu javila sumnjajući da joj je grlo oštećeno nakon konzumacije gaziranog pića te je inzistirala na detaljnim pretragama, nema oštećenja nastalih od kiselina ili korozivnog djelovanja, potvrdili su u karlovačkoj bolnici nakon pregleda. Ravnateljica bolnice Ivana Kovačić rekla je da je nalaz grla potpuno uredan te za gastroskopiju nije ni bilo indikacija.

"Ne može biti da bi u jednjaku bila oštećenja, a da ona, kod ispijanja zatrovanog pića, ne bi nastala i u grlu", pojasnila je ravnateljica Kovačić. Djevojka je žarenje u grlu osjećala u ponedjeljak, jer je tada kupila i popila mineralnu vodu. Referirajući se na informacije o ozljedama prilikom konzumacije gaziranih pića, ravnateljica Kovačić poručila je kako nikako ne bi smjelo doći do panike i pretjeranih reakcija ni kod pojedinaca, niti u sustavu.

Sličnu je poruku poslala i ravnateljica Doma zdravlja Slunj Ivanka Magdić. Pojasnila je i da je 21-godišnja pacijentica doživjela još u ponedjeljak žarenje nakon pijenja mineralne vode, ali se javila danas, potaknuta medijskim napisima. Zbog puno nepoznanica odlučeno je kako je najbolje da pacijentica bude bolnički pregledana.

Sociolog: Problem nastaje ako broj "lažnih" slučajeva ugrozi funkcioniranje zdravstva

Sociolog Krešimir Krolo kazao je za Index kako nije neuobičajeno da se kod medijskog praćenja ovakvih zdravstvenih tema pojavi i reakcija dijela javnosti koja je na granici panike.

"Iako često cilj informiranja javnosti jest pravovremeno upozorenje kako bi se mogla reducirati potencijalna šteta, sama činjenica da je riječ o nečemu što temeljito razbija dosadašnju sliku 'normalnosti' može proizvesti onda i osjećaj kod dijela građana kako imaju iste ili slične simptome onoga što se kroz medije provlači.

Primjerice, bilo je sličnih slučajeva kada je u pitanju bila svinjska gripa ili ebola, ne konkretno možda u našem kontekstu, ali zabilježeni su slučajevi diljem svijeta gdje su ljudi u strahu i panici reagirali impulzivno.

Valja naglasiti da dokle god nije zbog takvih reakcija cijeli zdravstveni sustav pod opterećenjem, kako nema razloga za veliku zabrinutost. Problem nastane jedino u trenutku ako broj 'lažnih' slučajeva ugrozi normalno funkcioniranje i rad zdravstvenih djelatnika i djelatnica", kazao nam je Krolo.

Krešimir Krolo; Foto: Saša Miljević/PIXSELL

Kaže da su ovakve pojave jako bliske masovnoj hysteriji ili masovnoj panici, a da redovno intenzitet te panike bude veći što je i veće nepovjerenje u institucije, ili što je veća neka šira društvena kriza, dok, kaže, važnu ulogu igra i percepcija potencijalne ugroze za zdravlje pojedinca.

“Iako nije izravno povezano, no zadnji put se moglo primijetiti nešto slično kada je počeo rat u Ukrajini i kada se intenzivno ‘zveckalo’ nuklearnim naoružanjem pa su ljudi masovno kupovali jod kako bi na taj način barem provizorno vratili osjećaj kontrole nad svojim životima ako negdje stvarno i ‘pukne’”, kazao je Krolo za Index.